

5305 2. Beh. af Lovf. om Forandr. i og Tillæg til

Standpunkt, at vi ikke ønske Kampen mellem By og Land som saadan, tværtimod, vi ønske den bort; vi erkjende, at Standsforskiel har været benyttet som et Paaskud til at sætte Splid mellem By og Land, men den naturlige Kamp maa blive mellem Aristokrati og Demokrati som saadant, men ikke mellem By og Land som saadan. — Jeg skal nu begrunde disse enkelte Endringsforslag, vi have stillet. Svad Forslaget under Nr. 1 angaar, da henger det sammen med Forslaget under Nr. 4, og jeg kan derfor begrunde begge Forslag under Et; de vedrøre Forbrugsforeningerne. Erde Medlemmer ville meget let se, at de ikke ere i absolut Uoverensstemmelse med, hvad der ligger i §§ 2 og 11, vi have kun ment, at vor Maade var nok saa god at udtrykke Tanken paa. I det andet Thing har man ogsaa været i Tvivl om, hvorledes Paragraferne skulde affattes, men Alle have været enige om, at Forbrugsforeninger, som Forbrugsforeninger, naar de ere til for at hjælpe Arbejdne og de mindre Bemidlede som det er deres naturlige Omraade at hjælpe paa, ikke skulle beskattes, det have Alle været enige om, hvilket midlertid ikke er klart udtrykt i de nævnte Paragrafer. De skulle kun beskattes, naar man under Flaget Forbrugsforening opretter Handelsaetablissementer, men jeg har rigtignok ondt ved at se, at det egentlig skulde være en virkelig Forretning, saa meget om at gjøre at blive fri for at løse den Smule Næringsbevis, jeg kan tænke mig, at den af andre Grunde f. Ex. for at faae Vreendenshandel indenfor en vis Linie kunde ønske at blive Forbrugsforening, men at den skulde gjøre det for at blive fri for at betale Næringsbevis, kan jeg ikke indse. Vore Forslag gaa netop ud paa, at Indenrigsministeren skal stadfæste en Forbrugsforenings Love, og saa vil han jo have det i sin Magt af deres Love at se, om han har med en virkelig Forbrugsforening at gjøre eller ikke. Overtrædes disse Love, bliver det jo Politiets Sag at skride ind og vise det sig, at det er en maskeret Handelsforening, kan man ogsaa skride ind efter vort Forslag, idet vi jo kun have ment, at vort Forslag var bedre, end § 2 og § 11. Navnlige forekommer det mig, at § 2, andet Stykke indeholder vel meget — jeg vil ikke kalde det af Espion-system — men vel meget af Eftersyn, idet Dvirgheden til enhver Tid skal kunne affordre Forbrugsforeningen Oplysning om; hvent der er dens Medlemmer, og det er efter vor Mening et underligt Indgreb i en privat Forening, saa have vi ment, at det var bedre, at deres Love en Gang for alle bleve stadfæstede af Indenrigsministeren,

Lov om Haandværks- og Fabrikdrift m. M. 5306

og saa kan den høitærede Regjering give Forskrifter om, hvorledes Dvirgheden overhovedet vil have at paa disse Loves Overholdelse. Jeg tror, at det er en nok saa god Maade som den, §§ 2 og 11 i Lovforslaget bestemme, men det er i sig selv egentlig ikke nogen anden Tanke — det indvinner jeg — end den, der ligger i disse Paragrafer. Svad Endringsforslaget til § 4 angaar, at Paragrafen skal udgaa, da har jeg, og mine Medforslagsstillere ikke funnet indse, at det kunde gavne Byerne, at fattige Haandværkere paa Landet kom til at erlægge det samme Gebyr, som Haandværkerne i Kjøbstæderne. Naar man siger: Ja, men for Rigedens Skyld bør det finde Sted, de bør stilles lige med deres Kammerater i Kjøbstæderne, saa vil jeg sige: Der bliver jo dog ingen Lighed, eftersom Bestemmelserne nu en Gang ere, idet Haandværkerne i Kjøbenhavn have større Gebyr end Haandværkerne i Kjøbstæderne og det med Ret, da det jo tør forudsættes, at Bedriften i Kjøbenhavn er større, og ligeledes svares der større Gebyrer i de større Byer og mindre Gebyrer i de mindre. Det er Noget, de Herrer selv kunne læse sig til i Næringsloven af 29de December 1857, hvorefter der svares højere Gebyrer i Byer paa over 5000 Indbyggere end i Byer paa under 5000 Indbyggere, og igjen højere Gebyrer i Kjøbenhavn end i Kjøbstæderne. Det er nu ganske naturligt, men jeg finder det høit unaturligt, at fattige Haandværkere paa Landet, hvor Bedriften i Reglen er endnu mindre end i de mindste Kjøbstæder, skulle behyldes med en 5—6 Daler mere i Gebyr, eller hvor meget det nu kan blive mere, eftersom der er Tale om den ene eller den anden Næring. Jeg ser ikke, at det kan hjælpe Kjøbstæderne det Allermindste, og jeg finder det noget smaaligt, for at sige det rent ud, at man er kommen frem med et saadant Forslag. Jeg kommer nu til de ulykkelige Krammareder, som skulle ophøre ved Udgangen af Maret 1882. Allersøst maa jeg bemærke, at med Hensyn til dette Punkt stode Stemmerne lige i det andet Thing, eller det var i alt Fald saa ringe Forskiel i Stemmetallet, at det var nødvendigt at foretage Navneopraab. I Kjøbstadkommissionen var der kun 7 Stemmer derfor, men 6 Stemmer imod, og endelig skal jeg fremhæve, at af selve Kjøbstæderne — den høitærede Indenrigsminister har ganske vist taget feil, naar han har sagt, at 24 Kjøbstæder havde udtalt sig imod Krammarederne og 13 for dem; det er i det Mindste efter Kjøbstadkommissionens Betænkning — have